

Zondag 15 juli 2018 Wat neem je mee?

Lezingen: Psalm 119 : 33 t/m 45
Marcus 6 : 6b t/m 13

Het is vakantietijd, voor sommigen al geweest, voor anderen duurt het nog even. En vakantie stelt ook altijd de vraag, al bij het inpakken: wat heb ik echt nodig om mee te nemen?

Je kunt bijvoorbeeld kiezen voor zekere vereenvoudiging van het leven, voor die paar vakantieweken.

Geen of minder televisie, geen computer in de buurt, mobiele telefoon zoveel mogelijk uit.

Liever fietsen en wandelen, lezen, spelletjes doen, genieten van de rust.

Al die zaken die er iedere dag als vanzelfsprekend zijn, waar we aan gewend, misschien zelfs wel een beetje aan verslaafd zijn, ieder geval van afhankelijk.

Is dat allemaal echt nodig?

Die vraag stelt ook het Bijbelverhaal van vanmorgen.

Wat heb je nodig, onderweg?

Jezus zendt de leerlingen uit, twee aan twee en 'ze gingen op weg'.

Nu is in de Bijbel op weg gaan of onderweg zijn, nooit zomaar een terloopse mededeling, een beschrijving van wat er toevallig op dat moment gebeurt.

'Op weg gaan' en 'onderweg zijn' zegt altijd meer.

Heeft ook altijd iets met heel het leven te maken, met de weg van je leven, zoals je eigenlijk heel je leven onderweg bent, op je levensweg.

De beschrijving van het onderweg zijn van Jezus en de leerlingen, zegt dus ook iets over hoe de levensweg van

Jezus en van de leerlingen gaat.

En daarmee ook over hoe onze levensweg, in het spoor van Jezus en van de leerlingen, zou kunnen zijn.

Vanuit het Bijbelverhaal van vanmorgen komt dan de vraag op: wat is nodig, wat is noodzakelijk om mee te nemen op je levensweg?

Niet veel, als we luisteren naar de instructie van Jezus voor de leerlingen.

Ze mogen niets meenemen, geen brood, geen reistas, geen geld, geen extra kleren.

Alleen een stok, als bescherming tegen wilde dieren of kwaadwillende mensen.

En sandalen, en dat is ook wel nodig in het zanderige, rotsachtige gebied waar ze reizen, hoewel in de beschrijving van Mattheüs de leerlingen zelfs geen sandalen mogen dragen.

Eenvoudig, kwetsbaar en afhankelijk, zo moeten de leerlingen reizen.

Een oefening in vertrouwen zou je kunnen zeggen.

Vertrouwen dat je onderweg wel vindt, ontvangt wat je nodig hebt.

Vertrouwen op de gastvrijheid in de dorpen waar ze zullen komen.

Volgens de regels van gastvrijheid van die tijd was men verplicht om reizigers te ontvangen, in een dorp werd daar iemand voor aangewezen om je onderdak en eten te geven.

Daar mocht je dus op vertrouwen als reiziger.

Maar Jezus noemt ook de mogelijkheid dat ze geen onderdak krijgen en niet welkom zijn.

Als je het stof nog van je voeten af kunt schudden betekent dat, dat het gebruikelijke welkomstritueel met de bijbehorende voetwassing je niet gegeven is. Dat de deur gesloten bleef.

Waar kom je terecht?

Wie kom je tegen, onderweg, in de plaats waar je naar toe gaat?

Dat is op je vakantiereis, vooral naar een onbekende bestemming, al een spannende vraag.

Laat staan voor de leerlingen die eigenlijk met lege handen reizen.

En durven wij zo in het leven te staan? Dat is de vraag die daarbij opkomt.

Maar afwachten wat je tegenkomt.

Los te laten, al de zekerheden, zaken, dingen, moderne media, waar we dagelijks op vertrouwen en ons leven mee vorm geven.

Niet om dat alles nu maar over boord te zetten en weg te doen, dat hoeft nu ook weer niet.

Dat zou toch ook niet meer kunnen in de tijd waarin we leven.

Maar in hoeverre wil je daar je vertrouwen op stellen, afhankelijk van zijn?

Ons leven lijkt nu soms vooral bepaald te worden door verplichtingen die we hebben, door de financiële wereld, de moderne media, door allerlei eisen waar je als modern mens van deze tijd toch eigenlijk wel aan moet voldoen.

Als Jezus de opdracht geeft niets mee te nemen, met lege handen en zonder allerlei bagage op weg te gaan,

en als wij daarin de aansporing herkennen om ook zó onze levensweg te gaan,
kan dat de spijtige reactie oproepen ‘wat moet je toch veel opgeven als je Jezus wilt volgen, wat moet ik dan veel missen!’.

Maar het kan ook het gevoel geven: ‘wat heerlijk dat er nog maar zo weinig nodig is!’

Gevoel van vrijheid en ruimte.

Dat je niet mee hoeft te doen aan al die schreeuwerige reclameacties, dat je niet perse hoeft mee te kunnen praten over wat er nu weer op t.v. was, of over exotische of fantastische vakantiebestemmingen, dat je niet uren van je tijd aan Facebook hoeft te besteden.

Maar dat je de vrijheid hebt om je bezig te houden met wat je zelf echt belangrijk vindt.

Is dat niet waar heel veel mensen eigenlijk heimwee naar hebben?

Naar de eenvoud van het gewone dagelijkse leven.

Wat sommige mensen dan voor die paar weken in de vakantie zoeken.

Of af en toe hoor je dat iemand een goede baan of carrière opgeeft om op het platteland, dichtbij de natuur of in het buitenland opnieuw te beginnen en helemaal anders te gaan leven.

Dat is natuurlijk niet zo gemakkelijk en lang niet voor iedereen weggelegd.

Maar ik denk dat we het verlangen daartoe ergens wel herkennen.

De vrijheid om in alle rust te leven en te kunnen doen wat op je pad komt, wat je belangrijk vindt.

Met tijd en openheid om mensen te ontmoeten.
Dat we weer tijd voor elkaar en voor onszelf hebben.
Of, als je ouder bent misschien niet eens zo voor jezelf,
maar dat je dat je kinderen en kleinkinderen wat meer
zou gunnen: tijd, rust, ontspanning, in plaats van de stress
en de gejaagdheid vanwege werk en andere
verplichtingen waarmee hun leven vaak overvol is.

Jezus stuurt de leerlingen er op uit.
Met lege handen, zonder bagage, maar met tijd: ‘als je
ergens onderdak hebt, moet je daar blijven tot je verder
reist’.
Geen onrust van steeds maar weer ergens anders naar toe.
‘In het hier en nu leven’, zeggen we tegenwoordig,
bewust zijn waar je bent, wat je doet, en niet alvast met
het volgende bezig zijn.
Er zijn, met een open hart voor de mensen die op je pad
komen.

Dat is toch ook de basis van het bezoekwerk en het
onderlinge omzien naar elkaar in de gemeente?

Misschien hebt u weleens het gevoel dat je met lege
handen komt.
Dat je zo weinig te bieden hebt, in situaties van verdriet
of ziekte.
Je wilt graag iets doen, troost brengen, de goede woorden
zeggen, opbeuren, dat de ander zich beter gaat voelen.
Maar dat je de tijd hebt, komt met aandacht, oprechte
belangstelling voor hoe het met de ander gaat, een
luisterend oor.
Is dat niet, juist in onze drukke, jachtige tijd, heel veel?

Is dat niet juist wat troost en bemoediging kan geven?

Het valt op dat in de beschrijving van Marcus er veel meer aandacht is voor hóe de leerlingen op pad moeten gaan, dan voor de inhoud van hun boodschap.

Vijf verzen wordt beschreven welke instructie Jezus hen geeft, met alle nadruk op de eenvoud, de lege handen waar ze mee op pad gaan.

Geen foldertjes om mee langs de deuren te gaan, zelfs geen Bijbelboek nemen ze mee, geen verborgen agenda. Maar met lege handen en openheid om mensen te ontmoeten.

En met de macht over onreine geesten en ze zullen dan ook vele demonen uitdrijven.

Mensen bevrijden, vrij maken van wat hen gevangen houdt, beklemmt en belemmert om te leven.

Maar dat kan alleen als je zelf ook laat zien dat je in die vrijheid en in vertrouwen leeft.

‘Verbeter de wereld en begin bij jezelf’, ook dat spreekt uit de lege handen waarmee de leerlingen op pad gaan.

Meer dan woorden kunnen zeggen, is veelzeggend hoe je zelf in het leven staat.

Het vertrouwen, de vrijheid die je uitstraalt zeggen vaak meer dan de woorden waarmee je iemand probeert te overtuigen.

Daarbij sluit eigenlijk ook aan de zin over het stof van je voeten schudden als je ergens niet welkom bent, ten teken dat je niets meer met hen te maken wilt hebben.

Dan lijkt nogal onchristelijk, wordt van ons juist niet gevraagd om geduld te hebben en vergevingsgezindheid en liefdevol vol te houden?

Stof staat voor het verleden, voor rouw en verdriet, in zak en as zitten, en daarin berusten.

‘Klop het stof’ af betekent: laat het verleden achter je, dat wat je gevangen hield, de moedeloosheid, en laat zien dat je bevrijd en in vrijheid leeft, dat je het leven weer aan kunt en durft.

Zo getuigen de leerlingen, door het afschudden van het stof van hun voeten als ze niet welkom zijn, dat ze zich daardoor niet uit het veld laten slaan, dat ze de moed niet opgeven.

Dat hun vertrouwen groot genoeg is om verder te gaan.

Hiermee houdt Marcus ook de jonge christelijke gemeente van zijn tijd een spiegel voor.

De gemeente van de eerste eeuw ziet ongelof om zich heen, ervaart tegenwerking.

Marcus roept ook hen op niet in moedeloosheid te vervallen, het stof van de teleurstelling af te schudden en door te gaan als gemeente in het vertrouwen dat ze op weg zijn naar het Koninkrijk van God dat al begonnen is.

Zo je weg gaan in het leven, zien wat er op je pad komt, wie je daarop ontmoet. Met openheid en in vertrouwen . ‘Geef geloof, hoop en liefde aan wie Gij zendt’, zongen we. Kan dat genoeg zijn?

Ook voor de weg van ons leven nu?

Nogmaals, we hoeven niet alle verworvenheden van deze tijd op te geven.

We hoeven niet allemaal uit het moderne leven te stappen en ons terug te trekken.

Juist niet.

Want door midden in het leven te staan, als bevrijde mensen, laten we toch juist zien dat we in het vertrouwen van het geloof leven, dat kan toch aanstekelijk werken?

Wat kan het goed zijn om af en toe de tijd te nemen om ons te bezinnen. En zo ons vertrouwen ons daleijks leven te laten kleuren.

Dat we onze weg in het leven kunnen gaan met open handen, tijd en aandacht voor elkaar.

Laten we dan zo in vertrouwen op weg gaan. Kome wat komt.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk
ds. Hillegonda Ploeger